

Sak 9 - Forslag til tilleggskrav for registrering av kull

Sammendrag

Tilleggskrav om maksimum antall avkom ble fremmet av enkeltmedlemmer i Norsk buhundklubb under årsmøtene i 2016 og 2017. Forslagene ble ikke vedtatt.

Tilleggskrav for kjent helsestatus ble første gang diskutert på medlemsmøtet som ble avholdt etter årsmøtet i 2020. Avl på buhunder uten kjent helsestatus har vært et lite problem inntil ganske nylig. De siste årene har vi sett at det er flere kull registrert uten helseresultater, eller at attesten er for gammel. Siste år har minst 5 kull vært fra foreldre uten resultater fra hverken HD eller øyelysning. Dette er en utfordring i avlsarbeidet.

Følgende forslag til tilleggskrav har vært på høring (Buhunden – julenr. 2020)

- Tilleggskrav for kjent HD-status
- Tilleggskrav om øyelyseattest (EVOC) ikke eldre enn 1 år
- Tilleggskrav om maks antall avkom pr. hund

Høringsuttalelser

Det har kommet inn tre høringsuttalelser, fra Mikkellykkja kennel, Kimura Kennel og Astrid Indrebø. To støttet innføring av tilleggskrav for kjent HD-status og krav om øyeattest ikke eldre enn ett år, mens den tredje var skeptisk til innføring av tilleggskrav, og i stedet ønsket en aktiv veiledning av oppdrettere.

Ingen av de innsendte høringsuttalelsene støttet innføring av tilleggskrav for maksimalt antall avkom pr. hund. Begrunnelsen var dels at det å innføre tre tilleggskrav samtidig ville være uheldig, fare for økt forekomst av uregistrerte hunder, at behovet var mangelfullt utredet og at begrensningen kan føre til en redusert populasjon, en unødvendig begrensning i bruk av de beste avlsdyrene, vanskeligere tilgang til avlsdyr, dårligere oppslutning rundt klubb og avlsregler og fare for økt forekomst av uregistrerte hunder.

Styrets innstilling med begrunnelse

Styret har vurdert innkomne høringsuttalelser og kommet fram til at det i første omgang bør fremmes innføring av følgende tilleggskrav:

- Tilleggskrav for kjent HD-status
- Tilleggskrav om øyelyseattest (EVOC) ikke eldre enn 1 år før parring, eller gyldig attest ved registrering.

Begrunnelse for innføring av kravene er behovet for å kunne følge opp utviklingen av rasen. HD-status hos foreldredyr er også nødvendig med hensyn til å kunne ta i bruk HD-indeks. Det er viktig å kjenne til utviklingen av HD og øyesykdommer på rasen. Flere kull med ukjent status hos foreldredyr er svært uheldig. Kull etter ikke helseundersøkte foreldredyr vil kunne etterregistreres ved undersøkelser gjennomført i etterkant av parring.

Styret ønsker å utsette innføring av tilleggskrav for maksimum antall avkom pr. hund til et senere årsmøte hvor saken kan bli mer grundig debattert enn ved et rent digitalt årsmøte. Styret vil følge nøye med på utviklingen, og utrede saken enda mer grundig til et senere årsmøte.

Bakgrunn

For å registrere valpekull i NKK gjelder NKKs generelle regler for registrering av hund, herunder også NKKs etiske grunnregler: «Regler for registrering av hund fra 01.01.2020» (Se NKK.no).

Utover de generelle kravene kan raseklubber også velge å ha tilleggskrav for sin rase som må være oppfylt for at et kull skal registreres. Et slikt krav kan innføres i samarbeid mellom raseklubber og NKKs administrasjon gjennom en søknad fra raseklubbene.

For at en raseklubb skal kunne søke om tilleggskrav må det på forhånd være et vedtak fra raseklubbens Årsmøte. Det må også tydelig komme frem i årsmøtepapirene at det gjelder et krav for registrering av valper i NKK, og hva dette kravet innebærer. Ønsker raseklubben dette kravet fjernet på et senere tidspunkt, må det først vedtas på klubbens Årsmøte, samt at det må ha gått minst 3 år fra det ble innført.

Hvorfor styret i NBK vurderer å innføre tilleggskrav

Formålet med å innføre tilleggskrav er å ha en oversikt over avlsdyrs HD- og øyestatus (gjeldende anbefalinger), samt å begrense matadoravl, og på den måten søke å sikre genetisk variasjon i rasen.

Styret ønsker medlemmenes innspill/synspunkt til om Norsk buhundklubb skal søke NKK om å innføre følgende tilleggskrav for rasen:

- HD-status skal være kjent
- Øyelysing (EVOC-attest) skal ikke være eldre enn 12 måneder.
- Maksimum antall avkom etter en og samme hund skal ikke være flere enn 25 valper (32 tilsvarer ca 5 % av avkom registrert i NKK for rasen de fem foregående år)

Det er viktig med tilbakemeldinger fra våre medlemmer før et forslag evt. fremlegges for årsmøtet.

NKKs regelverk om innføring av tilleggskrav:

Tilleggskrav må skje innenfor rammene av NKKs regler for registrering av hund. NKK har åpnet for at raseklubbene kan søke om innføring av følgende tilleggskrav:

1. Krav om kjent HD/AD-status
2. Krav til øyelysing
3. Krav til kjent DNA-status for spesifikke sykdommer
4. Krav til kjent patellastatus
5. Maksimum antall avkom etter en og samme hund
6. Krav til deltakelse eller godkjent resultat på prøver eller konkurranser
7. Andre tilleggskrav må først utredes av NKK og behandles i Hovedstyret

Regler for krav om kjent HD/AD-status

Raseklubben kan søke om at det innføres krav om kjent HD- og/eller AD-status for registrering av valper. Det betyr at begge foreldrene må ha en kjent status før kullet kan registreres. Kravet gjelder også for utenlandske hunder, for regler se kapittel 8.1 og 8.2. eller nkk.no. NKK anbefaler å bestille rekvisisjonsskjema via «min side» på nkk.no.

Tilleggskrav for kjent status HD hos norsk buhund

De siste årene er det født flere kull der ingen av foreldre hadde kjent HD-status. Det er heldigvis ikke et stort antall det gjelder, men for en fåtallig rase med økende popularitet kan dette fort få store konsekvenser. Ved at flere oppdrettere velger å ikke undersøke hundene sine vil vi fort miste oversikt over utviklingen av HD i rasen. I tillegg vil det bli et svekket grunnlag for å beregne god nok HD-indeks. Indeks kan kun beregnes på individer med eget resultat, samt at avkommes sikkerhet er avhengig av at foreldrene har registrert resultat. Dersom hunder uten HD resultat får avkom registrert etter seg, vil det også innebære en risiko for at hunder med alvorlige grader av HD benyttes i avl. Dette ser NBK på som svært alvorlig, og kan være til skade både for tispene som skal bære fram valpene, for valper, eiere og senere generasjoner av norske buhunder. Eierne av valper etter slike kombinasjoner kan også oppleve å få dårligere forsikringsvilkår.

Regler for krav til øyelysing

Raseklubben kan søke om at det innføres krav om kjent øyelysingsstatus for foreldre dyr ved registrering av valper i NKK. Øyelysingen skal være foretatt maksimalt ett år før paring. Kravet gjelder automatisk også for utenlandske hunder, og NKK godkjenner i utgangspunktet kun ECVO-attester. En kopi av hundens ECVO-attest vedlegges registreringsanmeldelsen og legges inn i DogWeb. I Sverige benyttes foreløpig ikke ECVO-attester og NKK godkjenner svenske attester, men de kan ikke legges inn i DogWeb. Kopi av den svenske attesten vedlegges registreringsanmeldelsen. NKK kan godkjenne andre øyelysingsattester enn ECVO-attester for utenlandske hunder dersom de fyller visse krav, men disse kan ikke legges inn i DogWeb. NKK bør kontaktes for godkjenning før paring. Det er mulighet for å søke om dispensasjon for utenlandske hunder i spesielle tilfeller. En søknad sendes NKK som forespør raseklubben før avgjørelsen fattes. En uttalelse fra raseklubben kan med fordel vedlegges søknaden for rask saksbehandling.

Tilleggskrav om øyelyseattest for norsk buhund

Norsk buhundklubb forholder seg til anbefalingene som er gitt fra «øyelysegruppa». Dette er en gruppe autoriserte attestutstedere for arvelige øyesykdommer i Norge. I retningslinjene for norsk buhund er det anbefalt at en øyelysingsattest skal være maksimalt 1 år ved paringstidspunktet. Gjennom flere år hvor oppdrettere har fulgt denne anbefalingen ser vi en positiv utvikling særlig mhp arvelig utviklingskatarakt.

Arvelig utviklingskatarakt kan utvikle seg sent inn i hundens liv, og det er svært nyttig å kjenne til status på denne lidelsen. I tillegg vil øyelysningene bidra til at man kan få kjennskap til eventuelle «nye» øyesykdommer som måtte dukke opp.

De siste årene er det dessverre født flere kull der foreldre dyr enten ikke er øyelyst eller hvor øyelyseattest er eldre enn ett år ved tidspunkt for parring. For å sikre at antallet som dropper denne undersøkelsen ikke øker, kan det derfor være nyttig både for oppdrettere og klubben at dette er et krav for registrering.

Regler for krav om maksimum antall avkom

Raseklubben kan søke om at det innføres et maksimumsantall avkom som kan registreres etter en og samme hund. Det er mulighet for å søke om ytterligere dispensasjon til bruk av hunden. Søknaden sendes NKK som forespør raseklubben før avgjørelsen fattes. En uttalelse fra raseklubben kan med fordel vedlegges søknaden for rask saksbehandling. Nedfrosset sæd kan brukes minimum 8 år etter at

maksimumsgrensen er nådd, dersom ikke antall år er definert. Raseklubben må selv definere i sin søknad hvor mange avkom de ønsker som maksimum, samt hvorvidt ytterligere avkom som blir født skal registreres med avlssperre eller ikke registreres. Dersom dette ikke defineres vil ytterligere valper bli registrert med avlssperre. Alle valper teller med i antallet, også valper født før kravet trer i kraft. Begrensningen gjelder også for valper født i utlandet etter at maksimumsantallet i Norge er nådd. Det vil si at dersom en hund brukes i utlandet etter at maksimumsantallet i Norge er 26 nådd, vil valper som ønskes importert til Norge enten ikke bli registrert eller registrert med avlssperre.

Tilleggskrav om antall avkom for norsk buhund

Som for mange andre hunderaser har det vært en utfordring for Norsk buhund at enkelte hannhunder blir mer populære enn andre, og at enkelte tisper får for mange valper. For norsk buhund var dette ganske utbredt i rasens tidligere historie, men ettersom rasen ble mer tallrik og bevisstheten rundt dette var høy var ikke dette like vanlig. De siste årene har NBK igjen sett en økning av flere «populære hannhunder», og forholdet mellom antall tisper og antall hannhunder som benyttes i avl har dessverre økt. Det er flere hannhunder som har rundt 30 valper allerede i ung alder, og dette bekymrer NBK av flere grunner.

Vurderinger

Tilleggskrav om maksimum antall avkom ble fremmet av enkeltmedlemmer i Norsk buhundklubb under årsmøtene i 2016 og 2017. På dette tidspunktet var vi inne i en god utvikling, og disse forslagene ble ikke vedtatt av årsmøtet. NBK ønsker ikke å ha for mange krav og begrensninger.

Når det gjelder tilleggskrav for kjent helsestatus ble dette for første gang diskutert på medlemsmøtet som ble avholdt etter årsmøtet i 2020. Avl på buhunder uten kjent helsestatus har vært et lite problem inntil ganske nylig, og de fleste oppdrettere har i all hovedsak fulgt NBKs anbefalinger/regler. Men dessverre ser vi de siste årene at det er flere kull registrert uten helseresultater, eller at attesten er for gammel. Siste år har minst 5 kull vært fra foreldre uten resultater fra hverken HD eller øyelysning.

Rasens popularitet har økt veldig mye de siste par årene, og det har dermed blitt enklere å omsette valper som ikke følger innarbeidede retningslinjer. Dette kan fort åpne for et nytt «marked» av hunder med ukjent helsestatus, noe som ikke vil gagne rasen på sikt.

Fordeler og ulemper ved innføring av krav

Fordeler:

- Begrense matadoravl for å bidra til å sikre genetisk variasjon i rasen
- Sikre en økning av helseundersøkte hunder vil sikre at vi har en kjent helsestatus på vårt avlsmateriale, og et bedre grunnlag for HD-indeks
- Flere med kjent helsestatus vil gi et bedre grunnlag ved utforming av avlsregler

Ulemper:

- Risiko for avl av buhunder som ikke registreres i NKK
- Utviklingen frem til de siste år viser stort sett en positiv trend, både når det gjelder øyne og innavlsgrad for kull. Har vi grunnlag for å innføre dette allerede nå?
- Bør det jobbes mer med informasjon framfor å sette rigide regler? Mer informasjon til de som ønsker et kull på hunden sin, og mer informasjon til valpekjøpere.